

VIVALDI VIER JAAR- GETIJDEN

**RACHEL PODGER
& LUTHERS BACH ENSEMBLE**

donderdag	10 oktober 20.15 uur	Kurhaus Den Haag
zaterdag	12 oktober 20.15 uur	Oosterpoort Groningen
zondag	13 oktober 15.00 uur	Theater Heerlen

Dit programma is mede
mogelijk gemaakt door:

LDF Luthers Diaconessenhuis fonds

Musica Antica
Di Camera
Den Haag

Programma

Werken van Antonio Lucio Vivaldi (1678-1741)

uit "L'Estro Armonico": Concerto grosso in d mineur, Op. 3 n°11, RV 565

- a. Allegro-Adagio spiccato e tutti-Allegro
- b. Largo e spiccato
- c. Allegro

Nisi Dominus in g mineur, RV 608

pauze

Concerto Nr. 1 in E majeur, Op. 8, RV 269, La primavera (Lente)

- Allegro
- Largo e pianissimo sempre
- Danza Pastorale: Allegro

Concerto Nr. 2 in g mineur, Opus 8, RV 315, L'estate (Zomer)

- Allegro non molto
- Adagio e piano - Presto e forte
- Tempo impetuoso d'Estate

Concerto Nr. 3 in F majeur, Op. 8, RV 293, L'autunno (Herfst)

- Allegro
- Adagio molto
- La Caccia

Concerto Nr. 4 in f mineur, Op. 8, RV 297, L'inverno (Winter)

- Allegro non molto
- Largo
- Allegro

Voorafgaand aan het concert in de Oosterpoort laten jonge talenten in samenwerking met stadsdichter Renée Luth u hun gedichten rondom de De Vier Jaargetijden horen.

Dit voorprogramma is gratis toegankelijk op vertoon van uw entreekaart voor het avondconcert. Aanvang 19.30 uur.

Giuseppe Arcimboldo, *De Vier jaargetijden* (ca. 1590)

Voorwoord

Noem de naam Vivaldi en vrijwel iedereen die iets van klassieke muziek weet, zal zeggen: 'De vier jaargetijden'. Het is veruit zijn populairste werk en een van de bekendste werken van de klassieke muziek überhaupt. De openingsmaten waren zelfs te kiezen als vaste beltoon bij Nokia toen dat nog de grootste leverancier van mobieltjes was. Die populariteit is niet zomaar ontstaan - het is gewoon een prachtige compositie. Helaas niet meer zo vaak te horen in zijn oorspronkelijke vorm, dat wil zeggen op barokinstrumenten uitgevoerd door een klein ensemble. Dat doet het Luthers Bach Ensemble onder aanvoering van de internationaal vermaarde topvioliste Rachel Podger. Die combinatie zal zorgen voor een frisse, transparante uitvoering die de oude compositie weer als nieuw doet klinken. Wij bedanken SPOT-Groningen, Musica Antica di Camera en Parkstad Limburg Theaters voor de goede samenwerking bij de realisatie van dit concert.

De andere compositie van Vivaldi die wordt uitgevoerd, Nisi Dominus, is minder bekend, maar even mooi. Vorig jaar heeft countertenor Robert Kuizenga met het LBE het Cum Dederit uit dit werk ten gehore gebracht, voorafgaand aan het Stabat Mater van Pergolesi. Alle toen aanwezigen raakten overtuigd van de schoonheid ervan en dat zal ongetwijfeld nu ook gebeuren. Ik verheug me er op.

De concerten van het Luthers Bach Ensemble zijn ondenkbaar zonder de ondersteuning van vrijwilligers, subsidiegevers, sponsors en donateurs.

Indien u bereid bent ons te steunen als donateur/vriend, dan verwijs ik u naar de informatie daarover achterin dit programmaboekje. Datzelfde geldt voor geoefende amateurzangers die wel eens willen meedoen aan een concert van het projectkoor van de Lutherse Bach Academie. Daar vindt u een overzicht van andere uitvoeringen en activiteiten van het LBE, maar u kunt ook terecht op onze website: www.luthersbachensemble.nl. Graag zien we u terug bij een volgend concert.

Ton Kee

Voorzitter Luthers Bach Ensemble

Van de artistiek leider

Introductie bij de *Vier Jaargetijden*

Deze zeer bekende concerto's worden vaak beluisterd buiten de concertzaal, bijvoorbeeld in een hotellift of in de supermarkt als achtergrondmuziek. Waarom spreekt deze muziek ons zo aan?

Natuurlijk heeft Vivaldi hier iets geweldigs bedacht en we vinden hier fantasievolle beelden en verhalen die de musici en het publiek nu al driehonderd jaar weten te raken en in verrukking brengen. Wie als musicus de *Vier Jaargetijden* uitvoert, is net zo goed een acteur. Dichter bij toneel kun je niet komen als je de *Vier Jaargetijden* speelt!

Vivaldi's aanwijzingen zijn klip en klaar in de partituur aangegeven en vragen nogal wat van de speler: op het ene moment moet je de geluiden van de natuur oproepen, je moet een stromend beekje weergeven of het geluid van de bladeren in een briesje, onweer en bliksem, een zinderend hete zomer of een ijzige wind. Verder zijn er de dieren: het zingen van een reeks vogels, het blaffen van een hond (door een altviool!) of het gedrag van een uitgeput, stervend hert aan het einde van de jacht. Ook emoties en gevoelens komen aan de orde: de herder die bang is voor de dreigende storm is zo'n moment, of de vrolijkheid van de volksdansers, hun dronken pret en roes. Een hoogtepunt is de weergave van het genoegen om veilig binnen te zitten bij het vuur terwijl het buiten regent.

Deze verhalen zijn intens menselijk en zeer herkenbaar. Het is een vreugde om je even los te maken van wie je bent en tijdens de opvoering in de huid van deze personages te stappen!

Rachel Podger

Toelichting

Antonio Vivaldi (1678-1741) was een zeer productief componist. Hij schreef ongeveer 500 concerten waarvan 350 voor solo-instrument met orkestbegeleiding, naast 44 opera's, meer dan 60 motetten, diverse oratoria en liturgische werken, en 60 solo-sonates - de meeste voor viool. In zijn eigen tijd was Vivaldi in Venetië vooral bekend als operacomponist, in de rest van Europa kende men hem vooral als componist van instrumentele muziek. Zijn belangrijkste uitgever was Estienne Roger in Amsterdam, die zijn composities accuraat en fraai uitbracht. Via de drukpers raakten overal in Europa componisten met Vivaldi's muziek bekend. Johann Sebastian Bach bewerkte Vivaldi's composities en diens invloed op Bachs eigen werken (zoals de *Brandenburgse concerten*) is onmiskenbaar.

Corelli, Albinoni, Vivaldi en de broers Alessandro en Benedetto Marcello ontwikkelden rond 1700 een nieuwe muziekvorm, die van het concerto grosso. De tutti-partijen voor het gehele orkest, 'concerto grosso', worden afgewisseld met stukken voor 'concertino', een solo-instrument en/of groepen van twee, drie musici. Deze concertino-intermezzi laten in antwoord op de ritmisch zwaar aangezette en goed in het gehoor liggende ritornello-gedeeltes (korte muzikale thema's die vaak terugkeren) contrasterende muzikale motieven horen, in andere tempi en/of in een andere dynamiek. En vooral virtuoos. Er zijn maar drie delen: snel, langzaam en snel.

Het is feestelijke instrumentele muziek voor het hof en andere openbare ruimtes, voor een gevarieerd publiek dat houdt van niet te ingewikkelde, relatief korte, en vooral vrolijke muziek vol afwisselingen, verrassingen en bravoure. Voor vorsten was deze muziek ook om andere redenen een uitkomst, want je had maar een paar virtuozen nodig voor de concertino-gedeeltes en de tutti konden door wat minder begaafde en dus goedkopere musici worden gespeeld.

karikatuur van Vivaldi uit 1723 door Pier Leoni Ghezzi

Nisi Dominus (Psalm 127) bestaat uit negen deeltjes, elk heel verschillend. Het is Vivaldi's meest uitgewerkte en artistiek ambitieuze psalmzetting voor solostem. Twee van de delen zijn eenvoudige aria's met continuo begeleiding (*Vanum est vobis* en *Beatus vir*) en een heeft een unisono begeleiding van strijkers begeleiden (*Sicut sagittae*). Twee andere zijn kerkaria's in een levendige concerto-stijl (*Nisi Dominus* en *Sicut erat in principio*). Het bekende gedeelte *Cum dederit* heeft een slaperig karakter, met een gepuncteerde dansritme (siciliano). De chromatische stijgende lijn is vergelijkbaar met de tweede vioolsolo in het eerste deel van het Voorjaar van de *Vier Jaargetijden*, corresponderend met de slapende herder en zijn hond.

Origineel is het derde deel (*Surgite*), een recitatief met trage stijgende figuren dat het beeld oproept van iemand die langzaam opstaat, gevolgd door met bedachtzame, lang uitgesponnen passages die passen bij 'panem doloris', het smartenbrood.

Het spirituele hoogtepunt is het Gloria, dat geen stralende vreugde uitstraalt, maar duisternis en eenzaamheid. Het Gloria wordt begeleid door de viola d'amore, een instrument dat Vivaldi zelf virtuoos bespeelde. Vivaldi schreef twee concerten voor dit instrument voor leden van het orkest van het meisjesweeshuis in Venetië, waar hij was aangesteld. Een viola d'amore is een zes- of zevensnarig strijkinstrument, forser en dikker dan een gewone viool, met een onder de kam doorlopende extra set van mee resonerende snaren. In 1717 gaf hij onderweg van Bologna naar Venetië een concert op de viola d'amore in de plaatselijke kerk van het stadje Cento. De kerk was zo vol dat de mensen buiten om een plekje vochten om hem te kunnen horen.

De *Vier Jaargetijden* (1716-1717, uitgegeven in Amsterdam 1725) is terecht een topstuk binnen het oeuvre van Vivaldi en de klassieke muziek überhaupt. Het geschreven voor een ensemble bezet met de vier strijkinstrumenten uit de vioolfamilie (violen, altviolen, cello en contrabas) en continuo. Dat zegt ook iets over de groeiende populariteit van de vioolfamilie na 1700. De viool en haar naaste verwanten waren aanvankelijk de nakomertjes onder de strijkinstrumenten, maar tegen 1800 waren alle andere strijkinstrumenten letterlijk van het podium verdwenen.

In vier concerten met elk drie delen snel-langzaam-snel worden de vier jaargetijden verbeeld, waarbij de melodieën vertellen hoe het in elk jaargetij toegaat. Dit soort 'programmamuziek' was toen helemaal nieuw. Het is filmmuziek zonder film. Vivaldi heeft bij elk deel een sonnet opgenomen (naar alle waarschijnlijkheid door hemzelf geschreven) waarin beschreven wordt wat je in de muziek kunt horen. In het allerlaatste deel van het laatste deel van de cyclus, Winter, hoor je iemand voorzichtig over een beijzeld pad trappelen, uitglijden en later bijna door het krakende ijs zakken, waarbij de scheuren alle kanten opgaan.

De luisteraar wordt zo uitgenodigd om de muziek te koppelen aan ervaringen uit een buitenmuzikale werkelijkheid. Sophie Taes schreef in 2016: 'Hoewel het toentertijd niet ongebruikelijk was om instrumentale werken van een titel te voorzien, gaat Vivaldi een stapje verder. Hij licht het programma van zijn concert niet toe via een voorwoord of instructieve titels, maar via 'Sonnetti dimostrativi' die de composities van een inhoudelijk grondplan voorzien. Vivaldi liet de sonnetten in de partituur drukken en voegde hier en daar bijkomende verwijzingen en beschrijvingen (zoals een blaffende hond in de altvioolpartij van de Lente) toe. Het doel van deze meesterlijke ingreep? Ongetwijfeld heeft de componist de verbeelding van de musicus/toehoorder willen prikkelen om zo onverkende fantasiewerelden te ontsluiten. Maar daarachter gaat een dieper engagement schuil: Vivaldi wil de betrokkenheid van de luisteraars verhogen, en hen zo van 'horen' naar 'beleven' te leiden.'¹

Marlite Halbertsma.²

¹ Sophie Taes, 'Van horen naar beleven. Vivaldi vandaag,' In: *Tijdschrift Oude Muziek* 4/2016, 30-33, p. 32.

² Met dank aan Michael Talbot voor de informatie over *Nisi Dominus*, https://www.hyperionrecords.co.uk/dw.asp?dc=W2889_66809

Tekst en vertaling

Nisi Dominus (Psalm 127)

1. Allegro

Nisi Dominus aedificaverat domum,
in vanum laboraverunt qui aedificant eam.
Nisi Dominus custodierit civitatem,
frustra vigilavit qui custodit eam.

Als de Heer het huis niet bouwt,
Vergeefs zwoegen de bouwers;
Als de heer de stad niet bewaakt,
Vergeefs doet de wachter zijn ronde.

2. Largo

Vanum est vobis ante lucem surgere.

Vergeefs is het
Dat je vroeg opstaat,

3. Presto/Adagio

Surgite postquam sederitis,
qui manducatis panem doloris.

Dat je je laat te ruste legt,
Je aftobt voor wat brood.

4. Andante

Cum dederit dilectis suis somnum.
Ecce haereditas Domini filii
merces fructus ventris.

Hij geeft het zijn lieveling in de slaap.
Kinderen zijn een geschenk van de
Heer,
De vrucht van zijn schoot is een
beloning van God.

5. Allegro

Sicut sagittae in manu potentis:
ita filii excussorum.

Als pijlen in de hand van een schutter,
Zo zijn kinderen, verwekt in je jeugd.

6. Allegro

Beatus vir qui implebit desiderium suum ex
ipsis
Non confundetur cum loquetur
inimicis suis in porta.

Gelukkig is de man
Wiens koker is gevuld
Met pijlen zoals zij.
Hij staat niet te schande
Als hij zijn vijanden
Aanklaagt in de poort.

7. Larghetto

Gloria Patri et Filio
et Spiritui Sancto.

Ere zij de Vader en de Zoon
En de Heilige Geest.

8. Allegro

Sicut erat in principio, et nunc, et semper:
Et in saecula saeculorum.

Zoals het was in den beginne,
En nu en altijd,
En in de eeuwen der eeuwen.

9. Allegro

Amen

Amen

Vertaling van Vivaldi's Sonnetti Dimonstrativi bij de Vier Jaargetijden

De lente

De lente komt eraan.

De vogels vieren haar terugkomst met feestelijk gezang,

murmelende beekjes stromen

onder een zacht aaiend briesje.

Donderstormen die de lente aankondigen,

bedekken de lucht met hun donkere mantel.

Als ze zwijgen klinkt opnieuw

de betoverende zang van de vogels.

Op de met bloemen overdekte weide slaapt de geitenhoeder

met zijn trouwe hond naast hem

onder de zacht ritselende bladertakken.

Aangespoord door het feestelijk geluid van de doedelzakken

dansen de nimfen en de herders lichtvoetig

onder de stralende lentehemel.

De zomer

Onder de drukkende hitte van de felle zon

verwelken mens en kudde, de pijnboom verzengt.

We horen de koekoek, daarna de zachte liedjes van de tortel en distelvink.

Een lieflijk briesje beroert de lucht, maar plotseling steekt de noordenwind op.

De herder siddert, bang voor de storm en zijn lot.

De vrees voor bliksem en donder

berooft de herder van zijn rust,

en razend brommen vliegen en horzels in het rond.

Ach, zijn angst blijkt gegrond...

De hemel dondert en bliksemt, en hagel

verwoest de tarwe en het graan.

De herfst

Met zang en dans viert de boer
het geluk van de overvloedige oogst.
Het vocht van Bacchus laat voor velen
het feest eindigen in een diepe slaap.

Iedereen vergeet zijn zorgen bij het dansen en zingen
Dat komt door de aangename milde lucht
van dit jaargetijde dat iedereen uitnodigt
tot het genieten van een zoete slaap.

Met de nieuwe dageraad komen de jagers.
Ze gaan op jacht met honden, hoorns en geweren.
Het wild vlucht en ze volgen het spoor.
Doodsbang en vermoeid door al het lawaai
van musketten en honden dreigt het gewonde dier te ontsnappen,
maar het sterft uitgeput tijdens de achtervolging.

De winter

Bevend van kou in de ijzige sneeuw,
bij de striemende vlagen van de stormachtige wind,
ren je, steeds stampend met je voeten,
klappertandend van de felle kou.

Tevreden breng je de dag door voor het haardvuur
terwijl het buiten stroomt van de regen.

We lopen langzaam en voorzichtig over het beijzelde pad
Bang als we zijn om te struikelen en te vallen.
Uit angst om te vallen maken we een draai, we glijden uit en vallen pardoos op de grond.
Opnieuw gaan we het ijs op met een holletje opdat het niet scheuren zal.

We voelen de kille noordenwind door het huis blazen,
Al zijn de deuren gesloten en vergrendeld.
Dit is de winter, maar desondanks kent die zo zijn eigen genoegens.

Rachel Podger

solist en artistiek leider

The Times omschreef Rachel Podger als de onovertroffen Britse ster van de barokviool. Zij is toonaangevend als vertolkster van barokke en klassieke muziek. Zij heeft het Brecon Baroque Festival en het ensemble Brecon Baroque opgericht. Rachel is een toegewijd docent en bekleedt de Micaela Comberti Chair aan de Royal Academy of Music en de Jane Hodge Foundation International Chair aan het Royal Welsh College of Music and Drama. Zij is tevens gasthoogleraar aan de Julliard School in New York.

Als eerste vrouw werd haar de Royal Academy of Music/Kohn Foundation Bach Prize toegekend in oktober 2015 en in 2018 was zij de Gramophone Artist of the Year. Er volgde een opwindende periode van innovatieve samenwerking met het vocale ensemble VOCES8 in het project *Guardian Angel*, met optredens in het Lincoln Center, La Seine Musicale en het Edinburgh International, alsmede de uitgave van bejubelde cd's waaronder Vivaldi's *Vier Jaargetijden* en de voor viool getransponeerde *Cellosuites* van Bach. Als dirigent en solist trad ze op met onder meer Robert Levin, Jordi Savall, Mazaaki Suzuki, het Philharmonia Baroque Orchestra, het Orchestra of the Age of Enlightenment, Holland Baroque Society en Tafelmusik.

In het seizoen 2019-2020 treedt Rachel als solist op in de Wigmore Hall (Londen) met een aan Bach gewijd programma, samen met Brecon Baroque en Kristian Bezuidenhout. Verder komen er optredens en cd-opnames van Rachel en de pianist Christopher Glynn met sonates van Beethoven en Mozart. Andere activiteiten zijn *Bach Dynasty* door Brecon Baroque en de mezzosopraan Ciara Hendrick, naast optredens met *Guardian Angel* door VOCES8.

A close-up portrait of Robert Kuizenga, a man with light brown hair and a short beard, looking slightly to the right with a gentle smile. He is wearing a dark suit jacket over a white shirt. The background is a soft, out-of-focus grey.

Robert Kuizenga

countertenor

Robert Kuizenga (1984) is begonnen als jongenssopraan bij het Roder Jongens Koor onder leiding van Bouwe Dijkstra. Als hoofdsolist van het Roderjongenskoor mocht hij onder andere de partij van de Angel uit het oratorium Jephta (Händel) voor zijn rekening nemen onder leiding van Paul Mc Creesh. Na zijn stembreuk heeft Robert als countertenor les gehad van Jan Zwerver en van Eugenie Ditewig op het conservatorium van Utrecht. De afgelopen jaren heeft Robert lessen gevolgd bij Pierre Mak en Michael Chance. Op dit moment wordt hij gecoacht door Maarten Engeltjes.

Als solist trad hij veelvuldig op in uitvoeringen van oratoria, passies en cantates. Hierbij heeft hij mogen zingen onder leiding van onder anderen Ton Koopman, Jos van Veldhoven en Peter Dijkstra. Onlangs won Robert de jury- en publieksprijs bij het concours In de ban van de Hohe Messe, waardoor hij onder andere masterclasses volgde bij Johannette Zomer. Verder was hij als solist te zien in de rol van de Generaal in het programma Machtige Muziek in het Concertgebouw in Amsterdam met het Nederlands Philharmonisch Orkest. Hiernaast is hij nog regelmatig actief als koorzanger. Robert maakte 15 jaar deel uit van de kernbezetting van Vocaal Ensemble The Gents en zong daarnaast bij verschillende andere professionele ensembles.

Renée Luth

stadsdichter

Renée Luth (1979) is sinds 4 februari 2019 stadsdichter van de gemeente Groningen. Ze publiceerde de dichtbundels *Pingpongton* (2011) en *Preparaat* (2016) en stond in meerdere bloem-lezingen. Sinds haar vijftiende is ze te gast op literaire podia door het hele land. Renée geeft lessen en lezingen over poëzie en 'spoken word' binnen het basisonderwijs en het voorgezet onderwijs. Ook geeft ze workshops of lezingen aan volwassenen en ouderen. Ze organiseert en presenteert culturele evenementen en geeft regie aan jongeren. En ze schrijft gedichten en teksten in opdracht. Ten slotte is ze ook nog kunstenaar, fotograaf en filmer. Opdrachtgevers waren onder andere het Poëziepaleis, Urban House Groningen, Kunstbende, Dichter bij 4 mei, NNO, Biblionet, Noorderzon, Bevrijdingsfestival Groningen en Drenthe, ICO, Buro 05, Natuurmonumenten, Zij aan Zij, Stichting Literaire Activiteiten Groningen en Dichters in de Prinsentuin.

Luthers Bach Ensemble

Rachel Podger	viool en viola d'amore
Joanna Huszcza	viool
Jacek Kurzydło	viool
Elise Dupont	viool
Antina Hugosson	viool
Agnieszka Papierska	viool
Annemarie Kosten-Dur	altviool I
Tom Moonen	altviool II
Nika Zlatic	cello I
Roberto Alonso Álvarez	cello II
Silvia Jiménez Soriano	violone
Robert Koolstra	klavecimbel/orgel
Tymen Jan Bronda	orgel
Arjen Verhage	theorbe
Giulio Quirici	barokgitaar

Over het Luthers Bach Ensemble

Het Luthers Bach Ensemble is in 2006 opgericht vanuit de wens meer Bachcantates ten gehore te brengen op basis van de authentieke uitvoeringspraktijk. Het LBE is het enige Oude Muziekensemble in Noord-Nederland met een orkest, een kleinkoor, een projectkoor. Het projectkoor heeft onlangs de naam Lutherse Bach Academie gekregen. In de afgelopen jaren wist het LBE een kern van buitengewoon goede instrumentalisten aan te trekken. Het LBE stelt zich ten doel het publiek te betrekken bij de emotionele rijkdom en intense dramatiek van de barokmuziek, bijvoorbeeld door scenische uitvoeringen. Dat sluit aan bij de opvattingen uit de tijd van Bach dat muziek via de emotie inzicht verschaft in de essentiële aspecten van het leven. Het LBE is letterlijk en figuurlijk gegrondvest in de Lutherse kerk in Groningen. Het gebouw aan de Haddingestraat heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een belangrijk podium voor kleinere ensembles en kamermuziek. Daarnaast speelt het LBE op verschillende podia in Noord-Nederland, in de rest van Nederland en in Duitsland. De komst van het nieuwe Schnitgerorgel in 2017 is een belangrijke impuls voor muziekuitsvoeringen in combinatie met dit orgel, een voor Nederland unieke combinatie.

Het LBE is een Algemeen Nut Beogende Instelling.

Wij zoeken Vrienden en Gulle Gevers

Het LBE zoekt sinds kort Gulle Gevers. **Uw steun voor langere tijd is onmisbaar.**

Willen wij op langere termijn de bewezen kwaliteit behouden en daarnaast die prachtige programma's laten uitvoeren, dan kunnen wij dat niet alleen.

Is dit wat voor u? Stuur dan een berichtje naar info@luthersbachensemble.nl (mw. Titia Siekmans) en wij handelen graag de zakelijke kant voor u af.

Wordt u Gulle Gever voor vijf jaar dan is uw bijdrage middels de ANBI regeling volledig in vijf jaar volledig aftrekbaar. Een simpel aanmeldingsformulier van de Belastingdienst is gemakkelijk te downloaden: een notaris is overbodig.

Vrienden/donateurs voor €50 per jaar, u krijgt daarvoor €5,00 korting voor maximaal 2 kaarten per concert, gereserveerde 2e rang plaatsen, persoonlijk ontvangst bij concerten, 2 x per jaar een nieuwsbrief, een programma boekje en 1 pauzedrankje.

Sponsors/gulle gevers voor €250,00 per jaar (voor 5 jaar), u krijgt daarvoor voor 1 concert per jaar 2 vrijkaarten en voor de andere concerten € 10,00 korting voor max 2 kaarten, 2e rang , gereserveerde 2e rang plaatsen, persoonlijk ontvangst bij concerten, 2 x per jaar een nieuwsbrief, een programma boekje en 1 pauzedrankje.

Sponsors/gulle gevers voor €500,00 per jaar (voor 5 jaar), u krijgt daarvoor voor 3 concert per jaar 2 vrijkaarten en voor de andere concerten € 10,00 korting voor max 2 kaarten, 2e rang , gereserveerde 2e rang plaatsen, persoonlijk ontvangst bij concerten, 2 x per jaar een nieuwsbrief, een programma boekje en 1 pauzedrankje.

Sponsors/gulle gevers voor €1000,00 per jaar (voor 5 jaar), u krijgt daarvoor 2 vrijkaarten voor alle concerten, 2e rang plaatsen, gereserveerde 2e rang plaatsen, persoonlijk ontvangst bij concerten, 2 x per jaar een nieuwsbrief, een programma boekje en 1 pauzedrankje.

GEZOCHT: COORDINATOR KAARTVERKOOP/ HOOFD KASSA

Het Luthers Bach Ensemble is een actief en gewaardeerd muziekensemble in het noorden. Er worden jaarlijks zes à zeven concertreeksen met meer dan twintig uitvoeringen georganiseerd. Die vinden plaats in het noorden, maar ook in bijvoorbeeld Doesburg, Heerlen of Amsterdam. De concerten worden vaak een aantal dagen achter elkaar gegeven.

Wij zoeken iemand die de kaartverkoop vooraf en de kassa bij de concerten wil coördineren.

De hoofdonderdelen van de taak zijn:

1. Procesbewaking van de kaartverkoop via alle verkoopkanalen
2. Communicatie met alle betrokken LBE-medewerkers en externe betrokkenen
3. Organisatie van de kassaverkoop bij concertreeksen
4. Controle en overdracht van tickets/geld na afloop van de concertreeksen
5. Het maken van een goede planning volgens een draaiboek

Er is een goed draaiboek. De eerste concerten is er gedegen ondersteuning zodat je snel ingewerkt raakt. We bieden je een leuke, afwisselende taak in een zeer muzikale omgeving. Dit werk vraagt nauwkeurigheid en een goede planning. De beloning is: tevreden bezoekers, een tevreden ensemble en dan: prachtige muziek!

Interesse? neem contact op met Ton Kee, ajkee@icloud.com en telefoon 0651546343

Komende concerten van het Luthers Bach Ensemble en de Lutherse Bach Academie

Ein deutsches Requiem

vrijdag 1 november	20:15 uur Grote kerk Leeuwarden
zaterdag 2 november	20:00 uur Der Aa-kerk Groningen
zondag 3 november	15:00 uur Jozefkerk Assen

programma

Ein deutsches Requiem *nach Worten der heiligen Schrift*, op. 45, Johannes Brahms

uitvoerenden

Luthers Bach Ensemble (kleinkoor & solisten) o.l.v. Tymen Jan Bronda
Judith Pranger (sopraan) | Florian Just (bariton)
Shuann Chai | Shintaro Kawahara (quatre-mains op een originele Weense vleugel)

Handel's Messiah

vrijdag 13 december	19:30 uur Jozefkerk Assen
zaterdag 14 december	19:30 uur Nicolaïkerk Appingedam
zondag 15 december	15:00 uur Der Aa-kerk Groningen
woensdag 25 december	10:00 uur Lutherse kerk Groningen (<i>cantatedienst</i>)

programma

George Frideric Handel, Messiah (HWV 56)

uitvoerenden

Lutherse Bach Academie (projectkoor, solisten & barok-orkest) o.l.v. Tymen Jan Bronda
Lucie Chartin (sopraan) | Robert Kuizenga (countertenor) | Benedict Hymas (tenor) | David Greco (bas)

Matthäus-Passion 2020 (*semi-scenisch*)

woensdag 18 maart 2020	19.30 uur Petrus & Pauluskerk Loppersum
donderdag 19 maart	19.30 uur Martinikerk Sneek
vrijdag 20 maart	19.30 uur Der Aa-kerk Groningen
zaterdag 21 maart	19.30 uur De Waalse Kerk Amsterdam
zondag 22 maart	15.00 uur Martinikerk Doesburg

programma

Johann Sebastian Bach, Matthäus-Passion BWV 244

uitvoerenden

Luthers Bach Ensemble (ripiënisten, solisten & barokorkest)
Roder Jongenskoor
Marc Pantus (regie) | Tymen Jan Bronda (artistieke leiding)
William Knight (Evangelist) | Marc Pantus (Christus) | Agnes van Laar (sopraan) | Robert Kuizenga (altus) |
David van Laar (altus) | Benedict Hymas (tenor) | Johannes Weiss (tenor) | Matthew Baker (bas)

voorverkoop

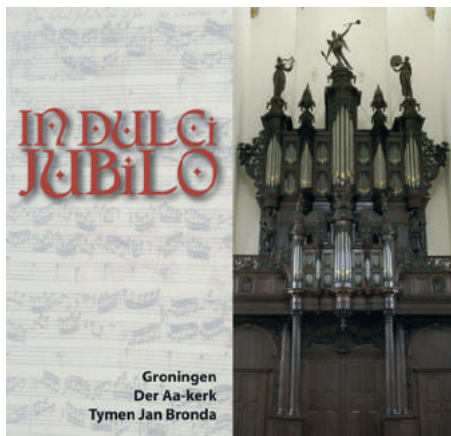
Boekhandel Godert Walter Groningen, Oude Ebbingestraat 53 | Boekhandel Daan Nijman Roden,
Heerestraat 87 & winkelstraat UMCG en via de website www.luthersbachsenmbble.nl

Magnificat, Luthers Bach Ensemble

Op deze cd staan van Johann Sebastian Bach het Magnificat D-Dur BWV243 (met Laudens) en het Concerto d-Moll BWV1059R en de altsolocantate Gott soll allein mein Herze haben BWV169. Solisten op deze cd zijn Stefanie True (sopraan); Robert Kuizenga (altus); Richard Resch (tenor) en Michiel Meijer (bas). Een en ander wordt gecompleteerd door het kleinkoor en barokorkest van het LBE.

Voor € 10 verkrijgbaar bij de concerten.

In Dulci Jubilo, Tymen Jan Bronda

Deze cd verscheen in 2013. Tymen Jan Bronda speelde op het Schnitgerorgel van de Der Aa-kerk in Groningen. Het programma bevat werken uit de vroeg- en laatbarok die op het lijf van het instrument zijn geschreven.

De cd kan besteld worden voor € 10 (excl. 2 euro verzendkosten). Bij een bestelling graag dit bedrag vooraf overmaken op NL45 INGB 0004 8696 77 t.n.v. T. Bronda te Groningen onder vermelding van 'In dulci jubilo'. Vergeet niet een email met uw adresgegevens te sturen naar info@tymenjanbronda.nl. De cd is ook tijdens dit concert verkrijgbaar.

Renaissance

De recente cd van Tymen Jan Bronda op het nieuwe Schnitgerorgel van de Lutherse Kerk Groningen. Nu verkrijgbaar bij onze concerten voor maar € 15.

Op deze orgel-cd, waarop het Schnitgerorgel in vele kleuren is te horen, werken van Frescobaldi (Toccata VI), Scheidemann (Motetkolorierungen), Weckmann, Böhm (Vater unser, Herr Jesu Christ dich zu uns wend), Buxtehude (Toccata in d), en natuurlijk de grote J.S. Bach (Toccata in F en diverse koraalbewerkingen). De cd kost €15 excl. verzendkosten. Bestellen kan ook via cd_bestellen@kpnmail.nl

Drie solocantates van Bach

De Australische bas-bariton David Greco heeft recent een cd opgenomen met het LBE. De uitgave en de distributie is verzorgd door Brilliant Classics (95942), inclusief de distributie op Spotify en iTunes.

Op deze cd staan Bachs mooiste solocantates voor bas-bariton:

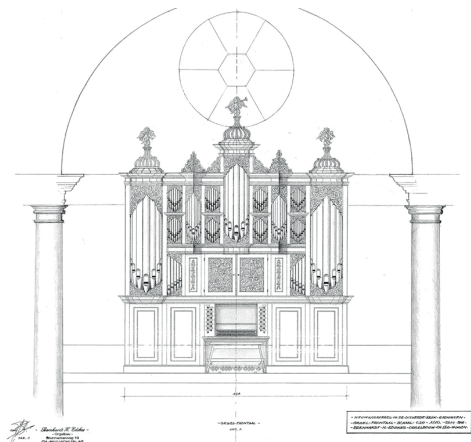
Ich habe genug (BWV82)
Der Friede sei mit dir (BWV158)
Ich will den Kreuzstab gerne tragen (BWV56)

De opnames vonden plaats in de Lutherse Kerk in Groningen bij de Schnitgerkopie van Bernhardt Edskes.

Prijs € 10

Bestellen kan ook via de website van het LBE, € 12,50 inclusief verzendkosten.
www.luthersbachensemble.nl

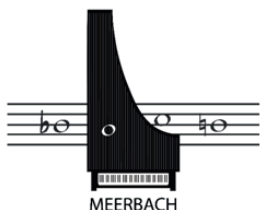
Barokorgel Lutherse Kerk Groningen

Op 31 oktober 2017, precies 500 jaar nadat Maarten Luther zijn 95 stellingen publiceerde en 300 jaar na de uitbreiding van het oude orgel met een vrij pedaal is het door Bernhard Edskes gereconstrueerde barok-orgel in gebruik genomen tijdens het openingsconcert van het Schnitgerfestival 2017. Onder leiding van Ton Koopman brachten het Luthers Bach Ensemble en solisten Tymen Jan Bronda en Robert Koolstra een programma ten gehore met onder andere de cantate 'Ein feste Burg' (BWV 80) van Johann Sebastian Bach. In de dagen daarna was het orgel nog tijdens een aantal concerten zowel solistisch als in consort te horen. De concerten trokken een ruime publieke belangstelling en leidden tot enthousiaste reacties van de toehoorders. Het stemt het bestuur de Stichting Reconstructie tevreden dat onze inspanningen tot dit prachtige resultaat hebben geleid.

Ondanks dat het orgel er nu staat kunnen we nog niet op onze lauweren gaan rusten. Het tekort is nog ongeveer 100.000 euro. De orgelbouwer heeft zeer coulant uitstel van betaling verleend voor het laatste gedeelte van de bouwsom. Uw financiële steun is daarom nog steeds van groot belang. Er zijn diverse manieren om ons te steunen. U kunt orgelpijpen van het orgel adopteren, er is hier nog steeds een ruim aanbod. Verder zijn er in onze winkel (www.schnitgerorgel2017.nl) diverse zaken verkrijgbaar waarvan de opbrengst geheel ten goede komt aan het orgel, zoals speciale Schnitger-wijn, een prachtige CD van Wolfgang Zerer en een boek over het orgel van Victor Timmer. Daarnaast is het mogelijk het orgel tegen een vergoeding te bespelen. Tevens organiseren we nog steeds benefietconcerten. Als we dit tekort weten weg te werken zal het orgel nog van prachtige gesneden zijvleugels (zgn. 'Blindflügel') voorzien kunnen worden!

WWW.SCHNITGERORGEL2017.NL

Maak kennis met MeerBach!

Het klavecimbel dat u vandaag hoort hebben wij in bruikleen van de klavecimbelbouwer Huib Bom. Dit is een replica van het klavecimbel dat door Michael Mietke voor het hof van Köthen is gebouwd, en waarvoor Bach waarschijnlijk het vijfde Brandenburgse concert heeft geschreven en uitgevoerd. Op dit moment zijn wij fondsen aan het werven voor de aanschaf van dit prachtige instrument. Hiervoor is de stichting MeerBach opgericht. Het doel van MeerBach is het promoten van het muziekinstrument klavecimbel.

Dit doen wij door het organiseren van allerlei activiteiten op het gebied van oude muziek en met oude instrumenten, voor meer informatie zie onze website.

Benefietconcerten:

Vr 8 november 20:00 – Pelstergasthuiskerk - Groningen
Johan Brouwer, klavecimbel

Vr 22 november 20:00 – Pelstergasthuiskerk - Groningen
Goldberg variaties Bwv 988
Robert Koolstra, klavecimbel

Di 31 december 13:00 - Lutherse kerk - Groningen
Tymen Jan Bronda en Robert Koolstra, quatermains

Wilt u dit bijzondere project steunen?
Kijk dan op onze website:

www.meer-bach.nl

40 jaar Kamerkoor Tiraña

LASSUS
BACH
BUXTEHUDE

NIEUWE GELEGENHEIDSCANTATE
GRÖNINGENS VERGNÜGEN ODER,
DIE VERLOHRNE UND
WIEDER GEFUNDENE EUTERPE

VR 29 NOV 20:00 PETRUSKERK LOPPERSUM
ZA 30 NOV 20:00 LUTHERSE KERK GRONINGEN
ZO 1 DEC 15:00 BONIFATIUSKERK VRIES

M.M.V. BAROK ENSEMBLE EN SOLISTEN

Colofon

Floormanagers: Titia Patberg, Ite Meerveld, Thea Plasmans, Janneke Luttje, Annelies Berends, Roelie Karsijns, Hester de Ruiter en Harriette Gunnink

Coördinatie kassa: Bernard van Reemst

Fotografie: Titia Patberg

Geluidsopnames: Jan Willem van Willigen

Teksten: Ton Kee, Marlite Halbertsma

Redactie: Marlite Halbertsma

Ontwerp en opmaak programmaboekje: Guus van Nunen - gemakpc.nl

Voor meer informatie en het laatste nieuws, kijk op onze nieuwe website www.luthersbachensemble.nl

.....

Het LBE is ook op Facebook te vinden, met een kleine 5000 Vind-ik-leuks.
Word daar ook vriend van het LBE!

Ook op Twitter!

Volg ons ook op Instagram!

Stichting LUTHERS BACH ENSEMBLE te Groningen
Postadres p/a Haddingestraat 19a 9711 KB GRONINGEN
e-mailadres info@luthersbachensemble.nl
IBAN NL70INGB0002878593 / BIC INGBNL2A
t.n.v. stichting Luthers Bach Ensemble Groningen
Kamer van Koophandel 02096248 ANBI nr. 65004

Wilt u zich aanmelden voor de LBE-mailinglist, stuur dan een mailtje naar
bovenstaand e-mailadres.

.....

Management

Artistic Director (artistiek leider)

Tymen Jan Bronda info@tymenjanbronda.nl
+31 (0)6 27035682

Managing Director (zakelijk leider)

Titia Siekmans titiasiekmans@gmail.com
+31 (0)612964199

Inspiciënt: Ite-Harm Meerveld,
Oege Mollema (podium)

Floor Manager: Titia Patberg

Choir Manager LBE: Henk Timmerman

Choir Manager LBA: Betty Knigge

Bestuur

Ton Kee (voorzitter)

Broer Miedema (penningmeester)

Rolf Wierenga (secretaris)

Daan Nijman (bestuurslid)

Marlite Halbertsma (bestuurslid)

Bernard van Reemst (fondsenwerving)

Carel Alons (advies)

Raad van toezicht

Jan Willem van Willigen

Johan Boiten

Karel Knoll

Jeroen Knot

Jan Hendrik Kuiper

BRAHMS

DEUTSCHES REQUIEM

een hooglied van troost

LUTHERS BACH ENSEMBLE

kleinkoor | Tymen Jan Bronda (dirigent) | Judith Pranger (sopraan) | Florian Just (bariton)
Shuann Chai & Naruhiko Kawaguchi (Weense vleugel)

LEEWARDEN	VR	1 nov	20:15	Grote kerk
GRONINGEN	ZA	2 nov	20:00	Der Aa-kerk
ASSEN	ZO	3 nov	15:00	Jozefkerk

entree €25 | jongeren €15 (alleen aan de kerk) | eerste rang Groningen €35

info luthersbachensemble.nl of VanPlan.nl

kaarten luthersbachensemble.nl of VanPlan.nl | Boekhandel Godert Walter Groningen, Oude Ebbingestraat 53 |
Boekhandel Daan Nijman Roden, Heerestraat 87 & winkelstraat UMCG